

TÁJVÉDELEM ÉS TÁJRENDEZÉS

I. A tantárgy jellemzői:

<i>Kódja:</i>	EG188-000A0
<i>Rövid neve:</i>	TájvédRend
<i>Gondozója:</i>	Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézet Tájtudományi és Vidékfejlesztési Tanszék
<i>Felelőse:</i>	Prof. Konkoly-Gyuró Éva
<i>Előadója:</i>	Prof. Konkoly-Gyuró Éva, Tirászi Ágnes
<i>Jellege:</i>	A-típusú a Természetvédelmi mérnöki BSc szak hallgatói számára
<i>Oktatásának módja:</i>	előadás + gyakorlat
<i>Számonkérés módja:</i>	kollokvium
<i>Mintatantervben ajánlott szemeszter száma:</i>	5. szemeszter
<i>Órakerete:</i>	2 óra előadás és 2 óra gyakorlat hetente (56 óra összesen)
<i>Önálló munka:</i>	4 óra hetente (56 óra összesen)
<i>Kredit értéke:</i>	4

II. A tantárgy oktatásának célja:

Az oktatás általános célja megismertetni a hallgatókat a tájvédelem és tájrendezés céljával és gyakorlati feladataival, a természetvédelemben betöltött szerepével, bemutatni a tájvédelem és tájrendezés módszereit és eszközeit, feltárni kapcsolódásukat a területi tervezéshez.

III. A tantárgy tartalmának rövid leírása:

Előadás: A táj- és a természetvédelem összefüggésének és a tájrendezés szerepének, valamint eszköztárának bemutatása. Az előadások során fogalmi, diszciplináris alapok és elméleti módszertani ismeretek átadására került sor. Bemutatjuk a tájvédelem jogi szabályozását, gyakorlatát, szerepét a természetvédelemben és a térségfejlesztésben. A tájrendezés, a táj-és természetvédelem megvalósításának eszköze. Ebben a témakörben ismertetjük a tájrendezés illeszkedését a területi tervezés rendszerébe, valamint a tájrendezés speciális feladatát, tervfajtáit, készítésük metodikáját.

Gyakorlat: A hallgatók a gyakorlatvezető irányításával, terepbejárással összekötött tájérték felmérési feladatot oldanak meg és tájvédelmi javaslatok kidolgozását végzik. Az elkészített gyakorlati feladatot szóbeli kiselőadás formájában ismertetik a félév végén.

IV. A tantárgy kapcsolata más tantárgyakkal:

Előtárgyak: Természetvédelmi alapozó ismeretek

Ráépülő tárgyak: -

V. A tantárgy oktatásának módszertana, infrastrukturális szükséglet:

Az előadások anyagának megértését demonstrációs eszközök (projektor, video, tervek) alkalmazása valamint interaktív blokkok beépítése segíti.

VI. Évközi ellenőrzés, számonkérés módja:

Az előadásokon, gyakorlatokon és a terepi foglalkozásokon való részvétel kötelező, a félév igazolásának feltétele. A tárgy tananyagának számonkérése a gyakorlati feladat értékelése, valamint kollokvium formájában történik.

VII. Szakmai követelményrendszer:

A tananyag elsajátításával a cél az, hogy a hallgatók:

- *készség szintjén* sajátítsák el a tájtani, tájökölógiai fogalmi, diszciplináris alapismereteket, az egyedi tájértékek típusainak, a tájvédelem hazai jogi szabályozásának a tájrendezési tervek területi és környezettervezés rendszerébe illeszkedésének, a tervtípusok, a tájrendezés jogi szabályozásának és a tervek tartalmi előírásainak témaköreit
- *jártasság szinten* ismerjék a tájvédelem hazai szervezeti rendszerét és nemzetközi egyezményeit, a tájrendezés folyamatát és a tervtípusok tartalmát
- *ismereti szinten* sajátítsák el a tájvizsgálat és tájértékelés, valamint a tervjavaslatok részleteit, az ökológiai hálózat tervezés témakörét.

VIII. Irodalom:

Kötelező:

KONKOLY-GYURÓ É ET AL. Évente frissítendő oktatási segédlet.

CSIMA P. 1993. Az általános tájvédelem és a természetvédelem. ÖKO. 4. 2-3. pp. 12-15

KONKOLY-GYURÓ É. 2006. Tájökölógiai és tájtervezési glosszárrium. Kézirat. Tájműhely. Bp.

Ajánlott:

KONKOLYNÉ GYURÓ É. 2004. Környezettervezés. Mezőgazda Kiadó. Bp.

PÁJER J. 2000. Természet és tájvédelem. Egyetemi jegyzet környezetvédelmi szakirányú képzéshez

CSEMEZ A. 1982. Tájtervezés. Tájrendezés. - Mezőgazdasági Kiadó

Folyóiratok: ÖKO, FALU VÁROS RÉGIÓ, WWF füzetek.

IX. Minőségbiztosítás módszere:

- A szakirodalom folyamatos tanulmányozása.
- Részvétel bel- és külföldi tudományos konferenciákon.
- Meghívott előadók bevonása az oktatásba.
- Diplomatervek készíttetése.
- Hallgatói véleményezés.

X. Tananyag-fejlesztési politika:

- Jegyzetírás
- Az új szakirodalmi ismeretek beépítése a frissített előadások anyagába.
- Kapcsolódó publikációk megjelentetése.
- Jelentősebb mennyiségű változás esetén a tantárgyi program felülvizsgálata, a módosítások elfogadtatása a Kari Tanácsokkal a Tanszék kezdeményezésére.
- Szak egészére vonatkozó felülvizsgálat esetén a tantárgyi program felülvizsgálata, a módosítások elfogadtatása a Kari Tanácsokkal a szakfelelős kezdeményezésére.

Prof. Dr. Konkoly-Gyuró Éva
tárgyfelelős

Jóváhagyta az Erdőmérnöki Kar Tanácsa 2010. ülésén.

Prof. Dr. Náhlik András
dékán

TÁJVÉDELEM ÉS TÁJRENDEZÉS c. tárgy tantárgyi programjának melléklete

A) Előadások anyaga (nappali képzés)

Ssz.	Téma	Óra
1-2.	A tájvédelem és –rendezés alapjai, természetvédelmi összefüggései – tájtani, tájökölógiai fogalmi, diszciplináris alapismeretek – a tájvédelem és a tájhasználat összefüggése	4
3-4.	Az egyedi tájértékek típusai, védelmük	4
5-6.	A tájvédelem jogi és szervezeti rendszere – hazai jogszabályok és szervezeti felépítés, a védett táj oltalma és az általános tájvédelem – nemzetközi egyezmények és stratégiák	4
7-9.	A tájrendezési tervezés feladata és tertípusai – a tájrendezési tervek illeszkedése a területi és környezettervezés rendszerébe, tertípusok, – a tájrendezés jogi szabályozása és a tervek tartalmi előírásai – használat szabályozási és környezetalakítási tervek	6
10-12.	A tájtervezés folyamata – tájvizsgálat és tájértékelés: állapotfelmérés és a változások nyomon követése, a tájjelleg és a tájkép elemzése – tervjavaslatok: tájvédelmi és tájrehabilitációs szabályozás, tájvédelmi kezelési tervek célrendszere	6
13-14.	A tájszintű természetvédelem – az ökológiai hálózat jelentősége. Az ökológiai hálózat feltárása és tervezése	4
Összesen		28

B) Gyakorlatok anyaga (nappali képzés)

Ssz.	Téma	Óra
1-2.	Tájvizsgálóti és tájértékelési gyakorlati példák bemutatása.	4
3-5.	Terepbejárás a tájértékek és a tájdegradációk felvételezésére	6
6-12.	Konzultáció, az egyedi tájérték felvételezési feladat megoldására, a hallgatói munka részeredmények bemutatása és megvitatása	14
13-14.	Egyéni tájérték felvételezési feladat ismertetése.	4
Összesen		28